

Állásfoglalás a Nemzeti alaptanterv módosításáról

A MTT Tanári Tagozat a nemzetközi és hazai történelemtanítási előzményekre, korszerű elméletekre és gyakorlatokra támaszkodó, **tudományosan megalapozott tanulási-tanítási standardok széleskörű elterjesztését vallja küldetésének.** Megítélésünk szerint a tudás értelmezéséből következő paradigmaváltás és az infokommunikációs eszközök széles körű elterjedése nyomán a magyar oktatási rendszernek **szüksége van egy új szemléletű, korszerű, a jövő kihívásaira választ kínáló tartalmi szabályozási dokumentumra** és annak eredményes osztályszintű implementációjára.

Az új NAT sajnálatos módon csak részlegesen felel meg ezeknek az elvárásoknak. Műfaját tekintve inkább kerettanterv típusú, (pl. előírt tantárgyi óraszámok, részletezett tartalmak, módszertani útmutatók) így szűkítheti a helyi alkalmazás keretrendszerét és megnehezítheti az iskolák/ tanulók közötti jelentős különbségek megszüntetését.

Örvendetes az állampolgári ismeretek önálló tantárggyá válása, a történelemtantervben a témakörök számának csökkenése. Sajnos **a kötelező témakörök, tartalmak nem egységesek,** (a kifejtettség eltérő szintű) **nem mindenhol tükröznek kiérlelt szakmai/tudományos konszenzust.** (Pl. Buda példáján keresztül egy középkori város működésének bemutatása az 5-8. évfolyamon; Az ókori római császárság hiánya a 9-12. évfolyamon). **Támogatható** ugyanakkor, hogy kerettantervi szinten nő a helyi mozgáster, 10 %-ról 20 %-ra. Ugyanakkor a kerettantervek kiszámíthatóságát rontja, hogy rendelet helyett csak miniszteri közzétételi kötelezettség az előírás!

Úgy véljük, hogy a NAT megrendelői és készítői – minden jó szándék ellenére - nem érezték át annak súlyát, hogy egy nemzetinek nevezett tartalmi-szabályozási dokumentum csak **akkor válik valóban nemzetivé, ha széleskörű és nyilvános szakmai konzultációkon, vitákon keresztül érlelődik ki az a konszenzus,** amely egyensúlyt teremt a különböző nézetek, szándékok, és lehetőségek között. Megítélésünk szerint a készítés körülményeiből adódóan a NAT megújító szerepe a gyakorlatban nehezen fog érvényesülni különösképpen **a rövidre szabott bevezetési határidő miatt.**

A Magyar Történelmi Társulat Tanári Tagozatának javaslatai:

- **a tárca a megjelent NAT-ot tekintse vitaanyagának;**
- **a készítők állítsanak össze elektronikus felületen kérdőíveket;**
- **küldjék ki ezeket a tudományos és a szakmai szervezeteknek, tantestületeknek;**
- **rendezzenek nyilvános vitákat a kulcskérdésekről;**
- **ezek tapasztalatait összegyűjtve adják ki végleges formában 2020 szeptemberére;**
- **és bevezetését halasszák el 2021 szeptemberére!**

Az ily módon átdolgozott NAT szelleme és szövege mögé **szakmai konszenzust** lehetne tenni, és **eredményesen meg lehetne valósítani az implementációt,** a pedagógusok felkészítését, a helyi a tantervek, tankönyvek és egyéb tanítási segédletek átdolgozását is.

Budapest, 2020.02.14.

A Magyar Történelmi Társulat Tanári Tagozat Elnöksége